

пентръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 14.

Luni, 2. Aprilie.

1845.

Un dicționar asupra versificației
поастре.

Este un adevăr căпоскът маї de тоді, къ ла пої ка шї ла алте нації днчепт-тоаре нїмїк п'ащ prodъс dїспъте маї ївдї шї маї пекъмпътате дн къмпъл лїтературеї наїонале, ка пърерїле, критїчеле шї рефлексіеле фъкзте de кътръ зпї шї алдїї асвпра ортографїеї, сащ асвпра prodъкте-лор поетїче. Dїптръ тоді дпсъ нїчї зпїї п'ащ пъдїто маї ръщ ка редакторїї. Орї кънд врезн редактор ащ сїмдїт неапърата тревънгуъ de ашї да шї ел зпеле пърерї дн зїселе ратърї а лїтературеї, зпора ле фъ дндемъль аї тъстра къ се фак дїкта-торї, монополїдї ш. а. Ещ дїп парте'мї авъїз ачеа порочїре таре, къ дндатъ ла днчептъл къръреї теле жърналістїче дої вървадї прїетїнї шї марї вїневоїторїї аї меї дпї арътаръ стънка ачеаста, пентръ каре челвї ръпосат дї зїк, дъръна сьї фїе вшоаръ, їар челвї че есте дн вїагъ дї пофтеск тот че'мї пофтеск шї мїе. Къ тоате ачестеа тот п'ам пътът скъпа нїчї ещ токма къ фацъ къратъ, — шї че е маї ръщ, къ тот п'ам дпвъдат дпкъ мїнте дестъль. Оаре чїне тъ пъле, сь тъ аме-стек ла ледїсладїа поедїлор?

Въ рог Domnilor поедї шї фїлолодї ка обсервадїеле теле сь пъ въ сзпере дп-тръ нїмїк, къчї ачелеа пъ сьвт пе сеама Двоастръ шї нїчї ле скрїї ка Редактор; чї тъ сокотїїз, къ de 9—10 ані дпкбаче авъїз шї ещ маї тълдї дпвъдечеї карїї м'ащ ївїт къ сїпчерїтате; аша тот че чер есте, сь'тї ертадї шї мїе, ка дн декърсъл ачестор ані сь тъ adresezъ тъкар асът-датъ кътръ ачеї прїетїнї шї фрадї аї меї, карїї поате вїп вреодатъ дн їспїтъ de а versifica шї еї.

Фрадї шї прїетїнашї аї меї! О парте дїп Вої трекъ престе компендїзл їнстїтудїеї поетїче латїне а харпїкълвї сепїор Dr. Iosif Grigely прескрїс пентръ класъл зма-нїоръ дїп зрпъ дн Трансїлванїа шї Ынгарїа, алдїї въ апрїетїдї акъта кътръ ачелаш. Теорїа артеї поетїче датъ de Grigely дн деперал сащ къ апликадїе пъ-маї ла поезїа класїкъ есте фоарте вълъ, дпкът асвпра ачелеїаш пъмаї ценїзл трї-мїс дїп черїз с'ар пътеа ръскъла, їар медїокрїтатеа шї тоді днчептторїї дакъ ле плаче поезїа, сь соаръ шї сь стъгъ ачеа теорїе. Компендїзл востръ богат дестъл в'ащ стрънс лă вп лок парте таре дїп чееа че ащ скрїс маї взн Арїстотел, Орадїе шї маї тързїї франдозїї Воїлеау, Racine, Mar-

montel ш. а., саѣ ла Италиени Vida, Gravina, опї дїн Церманї J. A. Schlegel, Sulzer, Engel ш. а. Аша дар партеа теоретикъ ай артеї поетиче въ поате фї кѣноскѣтъ вїне дестѣл, нѣмаї дакъ в'аѣ трасїна а фї кѣ лѣтинскѣ лѣаре аминте ла лекциїле зпор професорї карїї аѣ шї еї гѣст шї лектѣрѣ богать лн поезіе. Теорїа поетичеї — зїкъ шкоала лѣї В. Хѣго че ва вреа, — есте кѣ пѣдїнѣ осевїре ачееаш пентрѣ тоате попоарѣле шї лїмвїле, прїн зрмаре шї пентрѣ лїмба поастрѣ шї есте контїмпзранѣ кѣ оменїмеа. Дар партеа практикѣ? Ачееаша вої лнкъ о лѣвѣдѣцї тот лн лѣвѣдатѣл компендїѣ пе ларг дестѣл, лнскѣ кѣ стрїнса апликацїе а регѣлелор нѣмаї ла поезїа латїнѣ, лнкът пе кѣт шїѣ преа рар се лнѣтшплѣ ка съ въ аватецї вреодатѣ шї ла регѣлеле практиче а поезїеї кѣт лї зїк модерне (їталѣ, францезѣ, енглезѣ, церманѣ, ротѣнѣ ш. а.). Аколо де пїлдѣ лѣвѣдѣцї че есте versus, carmen, quantitas, pes poeticus, scansio, caesura, metrum, figurae poeticae, licentia poetica etc., дар ла тоате ачестеа кѣзѣтацї есемпле нѣмаї лн класїцїї романї шї — пе семне сїстема нѣ сѣфере, ка съ вї се спѣїе тѣкар атѣта, кѣ регѣлеле кантїтѣдїлор латїне нѣ се маї пот аплика ла нїчї о лїмбѣ вїне, кѣ лїмбеле романїче тѣкаркѣ шї еле аѣ сїлабе лѣпцї, скѣрте шї зпеле комѣле, тотѣш сѣфере метрѣ аневоїе, адекѣ лїмбеле ачестеа нѣ ле лнкане вешшѣнтѣл чел стрїпт остѣшеск ал аптїчеї поезїї класїче, — кѣ алтеле пот фї лїчендїїле поетиче лн лїмвїле поастре шї кѣ тотѣл алтеле аѣ фост ла елїнї шї ла романї ш. а. ш. а.

Алте пацїї маї наїнтате аѣ лнѣрїжїт

де поетїка лор; пої лнкъ съ vedem de a поастрѣ шї лнкъ дїн даторїнѣ стрїнскѣ.*)

Регѣлеле практиче пентрѣ поезїеа поастрѣ се кѣпрїнд лн сїнѣл лїмвѣї шї нѣ есте преа греѣ а ле дескоперї. Ла ачееаша пе пѣтем ажѣта кѣтва шї кѣ апалоцїа челорлалте лїмбї романїче, дар маї тѣлѣт кѣ чїтїреа тѣтѣрор лнѣчеркѣрїлор поетиче маї вѣне дїн кѣте аѣ ешїт ла пої пѣлѣ астѣзї.

Вої шїдїї ївїдїї меї, кѣ еѣ нїчї одатѣ н'ам черѣт дела вої аѣтос еѣфа шї кѣ атѣт маї пѣдїн аш чере акѣта, кѣнд ацї ажѣнс лн врѣстѣ знде въ пѣтецї рѣзїма тѣлѣт маї вїне пе жѣдеката воастрѣ декѣт одїнїоарѣ. Лнскѣ токма пентрѣ ачееа маї наїнте де а їтра лн черѣчетареа пѣрѣдї поастре поетиче практиче, пресѣпѣїс шї черѣ дела вої: 1. ка съ фїдїї чїтїт кѣ лѣаре аминте тѣкар о грѣматїкѣ дїн челе маї вѣне ромѣнецїї, де каре аѣ ешїт лн анїї дїн зрмѣ кѣтева едїцїї ла Бѣкѣрѣцїї, алтеле ла Іашї шї дѣбѣ фелїзрї ачї ла Брашов; 2. ка съ фїдїї петрѣкѣт кѣ окїї тоате реченсїїле шї крїтїчеле граматїче шї зпеле поетиче кѣте аѣ ешїт маї вѣртос дела 1838 лн Кѣрїерѣл ромѣнеск, лн Алвїна ромѣнеаскѣ, лн Кѣрїерѣл де амбе секселе, кѣт шї — дакъ въ плаче — челе дїспѣтате лн Фѣїеа ачееаша маї вѣртос ла анїї 1838—39. Ачестеа вї ле черѣ, пентрѣ ка съ нѣ пе vedem сїлїдїї а пе лн.

*) A. H. Niemeyer лн преа лѣвѣдата са дїдактїкѣ ла кап 8 зїче де партеа технїкѣ а поезїеї: Warum sollen es junge Studierende in den poetischen Werken der Griechen und Römer kennen lernen und in der Muttersprache fremd damit (mit der Technik der Verskunst) seyn?

tinde ші а репеди ачі атътеа адевъръри дескоперите ші рекъноскъте де тоці літерадії пощріі де къдѣва ані дпкоаче. Аша дар еѣ дп декърсѣл ворвѣріі поастре воѣс пресъпзнае маї тълте регъле ка къноскъте, дар вої съ пѣмі стрігаді: „дъне маї ѣн теѣс гръматікъ дп тълъ“, чі дакъ кътва п'адї дпвѣдато віне прпн класе, мердеці ші о лѣаці, къчі аведї де внде, пѣ ка дп painte къ ані 50.

— Мъсѣра сілавелор (quantitas). Къмкъ дп лімба ромълъ есте о маре тълціме де сілаво лѣнци ші іаръш алта де сілаве скърте, пѣ се дпдоеще пічі зпѣл къ зрекї съпътоасе; дптревареа ар фї пѣмаї: каре сънт регъледе дѣпъ каре с'ар пѣтеа класїфіка лѣнцимеа ші скърцімеа сілавелор? Ръспзнсѣл есте чел маї зшор дпн лъме; регъла есте пентрѣ зрекїле ромъпѣлзі пѣмаї зна: Тоате сілаведе каре поартѣ асѣпръші топѣл аскъдіт саѣ лѣнциторїс дп прозѣ сънт лѣнци ші дп поезїе, ші тоате къте аѣ топѣл скъзѣт саѣ скъртъторїс дп ворвѣреа прозаїкъ сънт скърте ші дп просодїе. Брекеа ромъпѣлзі атѣт пѣзеще де стрѣнс ачеастѣ регълъ, дпкът маї воѣеще а пѣ аскѣлтаверсѣрі саѣ адекъ тълсърътѣрі поетїче, декът съ пѣ коръспндѣ ачелеаш ла топѣл сілавелор къ каре с'аѣ dedat дпн веакѣрі, ші лічендіа поетїкъ пікѣріі пѣї есте маї несѣферїтѣ декът токма дп пѣнтѣл ачеста. Кред къ ачеастѣ регълъ џепералѣ е де ажѣнс пентрѣ орї каре ромъп дшї къноаще лімба віне. Че вор фаче дпсѣ стрейніі къ просодїа поастрѣ? Ші ачі с'ар пѣтеа рѣспзнде пе зшор, къ стрейніі карїі се вор апѣка съ пе дпведе лімба, о вор дпвѣда ші еї неапѣрат дппрезпѣ къ інто-

parea саѣ ачентѣіреа сілавелор, адекъ къ просодїа еї, каре пічі се поате алфелїс. Кѣ тоате ачестеа дакъ чїнева ар претінде къ deadнсѣл редѣчереа тълсърелор де сілаве ла регъле лълсѣріте, вѣ дпкредїндезѣ, къ гръматїчіі пощріі сънт дп старе а скоате ла мїжлок асемеаеа регъле ші дпкъ тълт маї сігѣре декът орї каре дпн челелалте лімѣі romanıche. Аша де пілдѣ: свѣстантївіі ші аджектївіі кѣрат ромъпедї, карїі пѣ есѣ дп ѣ мѣт, фак трохеї, адекъ — v към лълъ, фадѣ, къне, верде ш. а.; аша тоате къвїнтеле ромъпедїі зпїсілаве сънт комъне, адекъ лѣнци орї скърте дѣпъ тревѣндѣ саѣ плъчере (еѣ, тѣ, ел, аї, аѣ, дп, вп, кънд, зак, шед, ш. а. ш. а.); аша пѣртїчеле дісілаве се пот лѣа де скърте саѣ де лѣнци, дѣпъ към дп верс зрмеазѣ лългѣ еле сілаве лѣнци саѣ скърте, към пентрѣ Бѣнат, лългѣ Ardeal, песте алтар (— — v —), песте рѣѣ (— v —); аша інфїнітївіі саѣ свѣстантївіі фѣкѣді дѣпъ інфїнітївіі дела конжѣгареа 1, а 2 ші а 4*) аѣ пепѣлтіма тотдеазна лългѣ, злтіма скъртъ, ші челе дпнаїтеа пепѣлтімелор скърте, към лѣвдаре, тѣчере, азѣре ш. а., — аша дпн тімпїі верѣлор се пот скоате маї тълте регъле некълтїте, де пілдѣ plusq. perf. аре пепѣлтіма дп вечї лългѣ ші злтіма скъртъ, аша ші алте регъле, пе каре але скоате ші але класїфіка есте треава граматїчілор. — Дпн ачестеа зрмеазѣ, къ дѣпъ че азѣл вѣп ші дрепт аратѣ де ажѣнс тълсѣра сілавелор, есте о зрѣтѣ рѣтѣчїре а се дпчерка чї-

*) Ної пе лълъм ачі дѣпъ рѣндѣл конжѣгѣділор латїне, аге, еге (лълг) ші іге, іар пѣ дѣпъ гръматїка діа Вѣкѣредї.

нева съ трагъ лимба поастръ дѣпъ арта метрікъ а алтор лимбі ші къ атѣт маї пѣдін дѣпъ тѣстреле латіне. Лимба латінь, кѣм не е кѣпоскѣт ла тоці, пріп кѣл-тivarеа са ші пріп імітареа елінеї с'аѣ дп-токніт ші дп прівінда ачеаста дѣпъ регъле осевіте каре лимбеї поастре сѣнт пе атѣт де стрейне, пе кѣт пе е де фаміліаръ партеа чеа маї mare дін скелетѣл ворвѣлор латіне. Дін мѣлдімеа регълелор про-содіеї латіне съ скоатем ла ведере дѣв треї маї дпсемпате ші хотѣрѣтоаре. Латіні зік: *Vocalis longa est, si consona bina sequatur.* Нѣ аша дп лимба ромънѣ, *vade* пот зрѣа ші дѣв ші треї консѣпате дѣпъ о сѣпѣтоаре ші ачеаста тот поате фі скѣртѣ, афаръ пѣмаї дакъ спр. п. нѣ ва кѣдеа ла локѣл пенѣлтім. Аша дар дп време че ла мѣтінескѣл *abscondo*, а ші о, ла *include* і сѣнт лѣпці, ла пої дп аскѣнд а ші дп дпкід д сѣнт скѣрте ші дакъ з дп аскѣнд е лѣпг, прічіна есте дп патѣра лимбеї кареа чере ка ла о грѣмадѣ mare де вербі де дѣв сілаве злтіма съ фіе лѣпгѣ, кѣм апѣк, адѣк, петрек, кѣлег ш. а., тертінесе кѣ о консѣпѣтоаре саѣ кѣ маї мѣлте тот атѣта. Ба атѣт пѣї пасѣ вокалеї ромъне де консонанте маї мѣлте, дпкѣт ачеааш мѣтѣндѣшї локѣл ші фѣкѣндѣсе еа акѣм скѣртѣ акѣм лѣпгѣ, ле сілеше а се дптокні кѣм ам зіче дѣпъ плакѣл сѣѣ; аша дп ащѣт е есте лѣпг, дп ащѣптаре скѣрт, дп ащѣпѣторіѣ ші е ші з *devin* скѣрте ш. а. Іатѣ дар кѣ ші регълеле інкрементелор сѣнт алтеле. Латіньл порѣнчеше: *Diphthongus longa est.* Нѣв нічі де ачеастѣ леце а лѣї нѣ пе пасѣ; скѣрт, пої ла регълеле лор просодіче нічі декѣм нѣ пе пѣтем сѣпѣне ші тоці

кѣці ар черка ачеаста, ар фаче німік. Гѣл-деаскѣ чінева пѣмаї ла ачеа дппрецізраре, кѣ дп време че лимба латінь аѣ *adaos* латареле пѣмѣр ал сѣвстаптівілор ші ад-жектівілор де деклінаціа а дѣа ші а треїа ші а патра кѣте *zn s саѣ m*, (*dominus, signum, sensus, tempus*), лимба ромънѣ пѣ пѣмаї се фери де ачел *s opі m*, чі амѣ-цінд ші пе з *totdeodat* прескѣртѣ асе-менеа кѣвінте (*domnѣ, semnѣ, сімдѣ, тімпѣ*) фѣкѣндѣле дін вісілаве зпсілаве, дін треї-сілаве вісілаве; аша фѣкѣ ші кѣ вербії (*laudo, лавдѣ, audio, аудѣ ш. а. ш. а.*) Кѣ асеменеа префачереа тревѣеа неапѣрат сѣ се скімбе атѣт топѣл кѣт ші преѣл сілавелор дптр'о лимбѣ ші дптр'алта.

Чеа че ам зік де лимба латінь дп прівінда тѣсврелор сілавіче пѣтем апліка дп формѣ де регълѣ цепеналѣ ші дп прівінда просодіеї італіче, франѣзе, спаніоале ші кѣ атѣт маї вѣртос дп прівінда алтор лимбі нічі декѣм рѣдіте кѣ ромъна, каре тоате дпшї аѣ а лор регъле просодіче маї ставіле, саѣ маї несігѣре, дін каре де ші зпеле се потривеск кѣ але поастре, ачеаста дпсѣ е пѣмаї ка пріп дпгѣтпмаре. Аша фрѣмоаса лимбѣ італіанѣ есте преа несігѣрѣ де регълеле сале просодіче дпкрѣчіте кѣ зп леціон де есчепції; дпсѣ чеї пасѣ? Поедії італї аѣ зрекї фіне, еї пѣндірѣ кѣ дпкордѣчѣне ші дпделѣн-гат ла фрѣтседа лимбеї че ста аскѣпсѣ ка ші о *dam*ѣ плінѣ де градії ші де *dx* сѣпт зп вѣл десѣ, респектарѣ ші зрекіле ші гѣствѣл чітіторіѣлї ші арѣтарѣ пѣзіреа регълелор дп фапѣт. Тот аша сѣ фачем ші пої.

Пічоареле (*pedes*). Сѣ пе аскѣлгѣм лимба ші маї пайнте де тоате дескоперім

тата Сармис. — Ромънеле. — Ромъни
ши Скоциі. — Пъкателе ши виртъдиле ро-
мънилор. — Кълъшеріи. — Familia gaz-
dei. — Оръндзіелі економіче. — Биволиі
ши лаптеле de биволицъ, прекъм пъл аѣ
ничи парісіеніи. —

Іатъ чеа че казді Тъ дн D. Paget :

„Не ромънъ ничи одатъ пѣ о веzi фъ-
рѣ лъкрѣ. Кънд се днтоарче ea дела тѣрг,
сінѣл дї есте днкъркат de кѣмпърѣтѣрї
дін ачеа зі; не капѣл съѣ адѣче апѣ дела
фълтѣна сатѣлзі; дѣлса въпсеще лѣнъ саѣ
in *); тоарче ши десе de вештмінте пен-
трѣ фамиліа са: „An тїмпѣл сечерішѣлзі
мерѣе ла коасъ **) ши тѣкаркъ пѣ е аша
таре, есте тотѣш маї фѣрѣ преѣт ши маї
лѣкрѣтоаре декѣт дѣншіи. Еа тѣмѣл къ
фѣсѣл ши къ фѣрка днкоаче ши днколо на
прїндеселе лзі Омер ши кѣм есте днкъ
datina дн Кампаніа Ромеї ши пар о де-
пѣне дін тѣлѣ. О поці ведеа дн тѣрг
(unde?) къ къ о гївѣчіе дн адевър мїнѣ-
патѣ днші аплеакъ прѣнкѣл, гѣтеще оаѣ
къ зѣт ши днтоарче тотдеодатѣ фѣсѣл.
Іар дн прївїнда кѣрѣденїеї (дін касъ) есте
гѣздзіе реа; ши къ лѣкрѣл съѣ пѣ преа
їепрѣвеще тѣлте. „Антре лѣкзіторїи цер-
танї (сасї?) есте о зікѣтоаре, „сѣ аї а-
тѣта треабѣ ка о ромънъ ши тотѣш сѣ
фачї атѣт de пѣдїа ***). Портѣл не каре
еѣ л'ам фост дескрїе есте къ пѣдїне скїм-
вѣрї тот ачела. Шѣрца (кѣтрїнда, за-

dica, фота) знеорї аре чѣкѣрї пѣдїнї саѣ
ничи декѣт, алтеорї іарѣш стѣ маї пѣмаї
дін чѣкѣрї (дн Бѣнат?). Еарна поартѣ
еле de арѣндѣл чоаречї грошї ка вѣрвадїи,
се дѣбракъ къ о гѣвѣ (дѣвѣрѣ, зеке) саѣ
кожок ши пїчоареле ле днвѣлзіе дн сап-
дале de пѣвѣрѣ *).“

„Modelѣл шѣрѣелор, днтрѣ каре вер-
деле, рошѣ, алѣастрѣ ши негрѣ сѣнт ко-
лоареле челе маї обїчнвїте днї адѣсерѣ
амїнте вїѣ de Plaid-ѣл Скодїмор, маї вѣр-
тос не ла гранїдѣ (дн Брїтанїа, адекѣ дн
Скодїа), unde колоареле се днкрѣческ ши
аша формаѣзѣ дрептѣл model de Plaid;
днсѣ маї тѣлт шѣ мїраїѣ, кънд зѣрїїѣ вїне
кѣпоскѣтѣл Plaid пѣстореск, каре есте de
рѣнд днвѣрѣгат негрѣ къ алѣ. Кѣмпѣраїѣ
о вѣкатѣ дін ачела ши Скодїи кѣрора дн
арѣтаїѣ, декларарѣ пѣмаї декѣт, къ ачела
есте Plaid кѣм поартѣ еї. Фїндкѣ ачел-
лаш се фаче дін лѣла чеа лѣнгѣ а оїмор
проасте, се десе de арѣндѣл фоарте грос
ши пар. Колоареле (фѣцеле) не каре ро-
мънїи шїѣ да вештмінтелор лор сѣнт ве-
стїте пентрѣ лѣстрѣл ши трѣїнїчіа лор **).
Поменїнд Plaid-еле Скодїмор днї вїне дн
мїнте, къ ам гѣсїт зп класїк мї се паре
Erodот чїгат ка авѣторїтате, кѣмкъ Aga-
thyrсіi, de карїи се зіче къ фѣсесерѣ анти-

*) Маї тѣлѣт къпенѣ. P.

**) Ла сечере Домънеле, ла сечере, іар ла коасъ
пѣмаї знееле гранїдере, кънд вѣрвадїи ши фїї
лор ера дѣшї ла вѣтаїе. P.

***) Neamѣлзі есте зшор а ворвї астфелїѣ, пен-
трѣ-къ че торк, че десе ши че коасъ еї дн
касѣ? Кѣмпѣрѣ де а гата. P.

*) Домънеле, тот чоаречїи сѣнт къ опїнчіе de
пеле, саѣ овеле дн чїсте дакъ аѣ прїндере
вїетеле.

**) Веденїи леле Мѣрїе ши леле Апѣ че вестїте
въ фаче соловѣрѣл, зрлоїанѣл, лемѣл галвїн
ш. а. Вї с'аѣ дѣс пѣмеле дн тоатѣ Англіа
ши дн тоатѣ Езрона. Пѣртадї-въ пѣмаї, къ
тѣне поїтѣне вор венї Mystresse ши Ladi-
dїа Англіа сѣ въ днтребе кѣм въпсїдїи торѣл
ши кѣм лѣкрадїи лѣла.

чиі лъквѣторі аї Дачіеі (маї пайптеа Дачі-лор) ар фї фост де о відъ къ Шикдіі дін Скоція. Фъръ а тѣ словозі дитр'о черчетаре дпкъркатъ, пропѣѣ челор карїі къ цетъ аспра антїчїтѣділор галїче сїнгреле фапте комплініте, къ ромѣніі поартъ Plaid, къ ромѣніі їзвекс флзерѣл шї къ ромѣніі веѣ вінарс тѣлт песте тѣсъръ, — каре еѣ тоате ле цїѣ де о маре потрївіре а гвстѣлѣї, дакъ нѣ шї де а оріцінеї.“

„Дп челе дін афаръ ромѣнѣл се аратъ къ тотѣл деосевїт атѣт де магіар саѣ де слав, кът шї де церман. Дп тѣрїме есте ел дѣпъ амеа пѣрере дндесат шї фѣкѣт дестѣл де ыпор шї сѣлѣцет (сѣпціре). Трѣсърїме сале сѣпт адесерї фрѣмоасе, пасѣл дпковоїат, окїї негрїї, пѣрѣл лѣпг, негрѣ шї плетос, тотѣш спрешѣнеа (expressio vultus) аратъ маї тѣлт фрїкъ шї вікленїе, дпкѣт нѣ е преа плѣкѣтъ. Нѣтї преа адѣк амїнте сѣ фїѣ афлат дитре еї кътѣтѣра чеа тѣртѣроасѣ шї дпкїсѣ а словакѣлѣї, дпсѣ атѣт маї пѣдїн трѣфїа чеа фантасіоасѣ а магіарѣлѣї шчл.

Де ачі дпколо D. Paget спедїфікѣ де арпндѣл тоате слѣвїчѣнїле Ромѣнілор кът, пофта де рѣсѣвпаре, фрїкошіа, ленеа шї веція; дпсѣ пе тоате ле цїе десвіновѣдї фрѣмос де мїнѣне, атїпце тотдеодатъ шї ырїа чеа маре къ каре се поартъ алдїї кѣтръ ромѣніі; їар дитре віртѣділе ромѣнѣлѣї пѣтѣрѣ їзвіреа де пѣрїпдї, фервіптеа їзвіре а локѣлѣї пащереї де каре пѣтаї чел маї несѣферїт пѣказ шї амар дп поате деспѣрцї, ып сїпдѣтѣпт фоарте віѣ. релеціосїтате маре фоарте ш. а.

Алтеле каре се маї чїтїа дп Blätter атїпцеа пе Сѣсїте шї пе Ългѣрїме, їар нѣ пе Ромѣні.

Кред къ дела 1835—39 дпкоаче D. Paget пе кѣпоскѣ шї маї віне шї къ де ш'ар маї скрїе одатъ кълѣторїеа, ыпеле пѣрерї але сале леар скїтѣва тѣлт.

Ал тѣѣ

приетїн
Г. Б

Патрїархїїле дп Константїнопол.

(Дїн кълѣторїеа Длѣї Т. Кодрескѣ.)

Дп Константїнополи се афлѣ маї тѣлцї патрїархї дїн каре дої ортодоксі, ыпѣл екѣменїк саѣ а тоатъ лѣтеа пѣмїт Германо шї алтѣл де Іерѣсалїм, че есте пе віадѣ, пѣмїт Атанасїе. Патрїархѣл де Константїнополи предомнеще песте чеїалалцї патрїархї шї аре ып пѣтѣр маре де архїепїскопї шї епїскопї дп цїсрѣл лѣї кънд фаче сѣѣпта лїтѣрцїе; ла дреапта стаѣ 15 дїн персоанеле челе маї дпсеппате дїн дптѣѣл ordїн шї ла стѣпга 17 дїн ordїнѣл ал доїле, дїн каре чел дптѣѣс есте архїдіаконѣл.

Сѣѣптѣл сїнод дїн Константїнополи се алкѣтѣеще дїн 12 мїтрополїдї шї анѣме ачел де: Ераклеа, Нікомедїа, Чїзїк, Калчедонїа, Нічѣеа, Чезареа, Ларїса, Салонїк, Андрїанополї, Смірна, Ефес шї Дерѣеа. Опт дїн трѣпшїї трѣеск пе лѣпгѣ патрїархѣ, шї ачестїа'с чеї маї дпсеппадї.

Дїптре мїренї пѣтаї мареле логофѣт шї гречїї че сѣпт дп слѣжѣеле челе маї дпалте тѣрчѣщї, прекѣт шї негѣдеторїї чеї дптѣї, аѣ словодѣ дптраре дп сїнод. Ачѣастъ адѣпаре аре пѣтере де а аѣце пе патрїарх кът шї ал детрона. Патрїархѣл прїмеще ла дптронаре дп сепн де пѣтере кѣржа.

Афарѣ де ачест сїнод се маї афлѣ дп-

къ зп мѣк трѣвнал знде се адзпъ de дѡв
орѣ пе септѣмълъ, пентрѣ тревѣле маѣ мѣчѣ
а ле крещѣнілор. Ънеорѣ есте презедѣт
de патриархъл, еар алте орѣ de protocin-
гелъл патриархіей. Ачест трѣвнал се ал-
кътѣще дѣн чеѣ маѣ дѣсемнадѣ вѣсерѣкашѣ
шѣ дѣн чеѣ маѣ фрѣнташѣ потавѣлѣ.

Ън лѣкрѣ вреднѣк de дѣсѣмнат есте,
къ дѣнтре тоате паціѣле свѣтсе счентрѣлѣѣ
Отоман, пѣмаѣ Арманъл аѣ рѣмас дѣпа-
поет, пентрѣ-къ нѣ воеще а къцета ла
чева маѣ морал шѣ маѣ дѣналт, декът пѣ-
маѣ ла ванѣ; патріа лѣѣ есте локъл знде
афлѣ аѣр.

Арменѣ сѣнт вѣне фѣкъдѣ, фрѣмошѣ
шѣ сѣргѣиторѣ; еѣ сѣнт фоарте целошѣ de
фемеѣле лор че сѣнт дѣвѣскѣте къ зп
еаштак ка шѣ тѣркоаѣчеле, пѣртѣнд дѣ-
къ шѣ феределе. Арменчеле сѣнт фоарте
алѣе шѣ къ трѣсѣтѣрѣ регълате шѣ еспре-
сѣве, дѣсѣ ле лѣпсеѣе амавѣлитатеа шѣ дѣ-
фѣдошареа чеа плѣкътѣ, че сѣнт къ аде-
вѣрат нѣще дѣсѣшѣрѣ че фак пе фемеѣ de
а фѣ дѣ адевѣр спѣрѣтѣл содѣетѣѣѣ.

Ънѣ дѣн тѣнерѣѣ Арменѣ че аѣ фѣкът
оаре-каре стѣдѣѣ прѣн церѣ стрѣѣне, се сѣ-
леск дѣн тоатѣ пѣтереа, парте прѣн кърдѣ,
еар парте прѣн конверсаѣѣ de ашѣ трѣлѣ
компатріодѣѣ, прѣн свѣперѣа дѣналтелор
фанте іроѣче, аминтѣндѣле къ Armenia аѣ
фост одѣноарѣ зп рѣгат пѣтернѣк съѣ Мѣ-
трѣдат шѣ къ аѣ авѣт зп пѣтѣр маре de
рѣдѣ че аѣ фѣкът фата церѣѣ лор; дѣсѣ
тоате'с дѣнъдар, къчѣ еѣ нѣ воеск а се
десметѣѣ дѣн апатѣа лор чеа сомнороасѣ
шѣ апѣсѣтоаре, ла каре рѣсѣвнд къ знде
е вѣне аколо мѣ е патріа, шѣ къ негодъл
есте фѣрѣчѣреа лор. Пентрѣ ачѣаста Тѣрчѣѣ
аѣ пе Арменѣ de чеѣ маѣ вѣнѣ шѣ маѣ кре-
дѣнчѣошѣ свѣзнѣѣ аѣ Имперѣѣѣ Отомане.

Арменѣ дѣн Константінополѣ дѣ прѣ-
вѣреа рѣліѣѣѣ се дѣпартѣ дѣ католичѣѣ шѣ
дѣ схѣматѣчѣѣ дѣ прѣвѣре кътрѣ Грѣчѣѣ; фѣе-
каре сектѣ се обѣкрѣтѣще de къте зп па-
триарх алѣс de зп сѣнод шѣ рекъноскѣт de

дѣналта Поартѣ. Поате фѣ къ ачѣастѣ
дѣсѣвѣаре фаче ка Арманъл съ фѣе аша de
непѣсѣсторѣѣ дѣ прѣвѣреа наѣіоналѣтѣѣѣѣ.
Мѣ с'аѣ дѣтѣмплат de а ворѣ кам вѣнѣ-
шор къ зп Арман католик дѣ оаре-каре
пѣнтѣрѣ атингѣтоаре de патріе, ла каре
дѣмѣ рѣсѣвнѣс къ пѣдѣнѣ атинѣерѣ: „До-
мѣзле, еѣ сѣнт католик шѣ те роѣ de а
нѣ мѣ конфѣнда къ чеѣлалѣѣ Арменѣ схѣс-
матѣчѣѣ.“

Че ера оаре съ рѣсѣвнд ла о аша
de маре пѣдѣнѣдъ шѣ непѣсѣаре? еам зѣс
пѣмаѣ къ трѣвашѣл че деспрѣдѣще пе а-
чеѣ че сѣнт тот de о семѣнѣѣ къ дѣнѣсѣл,
се деспрѣдѣще маѣ дѣтѣѣ пре сѣне.

Алтѣдатѣ дѣтревѣѣѣ пе зп тѣнѣр de
че паѣѣ есте шѣ ел дѣмѣ рѣсѣвнѣс „като-
лик“ — Домѣзле нѣ те дѣтрев de че ре-
ліѣѣѣ те дѣѣ, дар de че паѣѣ ешѣѣ. — Мѣ
еартѣ Домѣзле, нѣ те дѣдѣзле, атѣта шѣѣ
къ сѣнт католик. Песте кътева мѣнѣте мѣ
дѣкредѣнѣдѣѣѣ къ есте арман. Че орѣре!
а амѣстека рѣліѣѣѣа къ паѣѣѣ!

Ачест попор есте пѣмаѣ къ пѣтеле
Арман, еар къ фанта нѣ, пентрѣ-къ чеа
маѣ маре парте дѣн трѣншѣѣ, нѣ къноск че
есте паѣѣѣ шѣ патріа, декът пѣмаѣ кълѣл
воѣндѣлор ачѣелора че мѣ даѣ ванѣ шѣ чѣнѣстрѣѣ.

Еврѣѣ лѣкъзеск челе маѣ дѣціѣсѣте квар-
талѣрѣ хотѣрѣѣте de гѣверѣтѣмѣнт, пре-
към: Валата, Хас-Кѣоѣѣ шѣ Орта-Кѣоѣѣ;
каселе лор сѣнт мѣчѣ шѣ рѣѣ лѣмѣнате.
Орѣ шѣ че спѣкъзлаѣѣ есте вѣнѣ, дакъ дѣ-
фѣдошазѣ врезѣ къѣѣѣѣ, орѣ кът de мѣк;
чеа маѣ маре парте дѣн трѣншѣѣ сѣнт вѣк-
чеѣѣѣ. Шѣ аѣче ел есте тот ка шѣ пе ла
ноѣ, тренѣдерос шѣ тѣрѣшав. Жѣдовѣѣ ка
шѣ крѣѣнѣѣѣѣ аѣ равѣнѣл лор къноскѣт de
поартѣ, шѣ аре о пѣтере рѣліѣѣѣоасѣ шѣ
лѣтѣаскѣѣ.

Жѣдаѣчеле поартѣ феределе шѣ дѣ-
кълѣѣмѣнѣте ка тѣркоаѣчеле; дѣ кап нѣ
маѣ, аѣ нѣще легѣтѣрѣ алѣе марѣ шѣ рѣ-
тѣнде ка шѣлѣл; дѣфѣдошареа лор дѣ-
трѣн асѣмѣне костѣѣѣм есте къ тотѣл слѣтѣ.